

sige, når den internationale styrke ikke længere optræder upartisk, men går ind i konflikten på den ene parts side, som det var tilfældet i Golfkrigen i 1991. I sådanne tilfælde tilsiger autoriteten af de humanitære folkeretlige regler gældende for internationale væbnede konflikter, at disses regler om krigsfangestatus m.m. bringes i anvendelse, uanset at dette indebærer, at de pågældende internationale styrker bliver legitime militære mål for den part, Sikkerhedsrådets aktion er rettet imod. Med de humanitære folkeretlige regler henvises der i første række til Genèvekonventionerne af 12. august 1949 om beskyttelse af krigens ofre med tillægsprotokol I af 18. juni 1977 (begge regelsæt ratificeret af Danmark, jf. Lovtidende C 1951, s. 527, og 1983, s. 101). For så vidt angår definitionen af internationale væbnede konflikter henvises der især til den fælles artikel 2 i Genèvekonventionerne.

Artikel 3 fastslår betydningen af, at FN-personellet og dets materiel bærer det særlige FN-emblem og for personellets vedkommende tillige et FN-identitetskort. Personellet mister ikke beskyttelsen ved ikke at bære FN-emblemet, men under normale omstændigheder skulle det selvsagt sikre personellet mod angreb i overensstemmelse med konventionens hovedsigte.

Artikel 4 foreskriver, at FN og værtslandet snarest muligt indgår en aftale om den nærmere status for FN-styrken, og *artikel 5* fastslår, at en transitstat skal lette FN-styrken dens vej til og fra værtslandet. I *artikel 6* mindes om, at FN-personellet i øvrigt skal respektere værtslandets og transitlandets love og regler og afstå fra handlinger, som vil være uforenelige med den upartiske og internationale karakter af personellets pligter.

I *artiklerne 7 og 8* indeholdes de centrale budskaber til alle stater og andre enheder, som måtte blive berørt af FN's arbejde for freden: at FN-personellet, deres udstyr og lokaliteter ikke må gøres til genstand for angreb eller nogen anden form for aktion, der vil forhindre dem i at udføre deres mandat; at FN-personellet ikke må tages til fange eller tilbageholdes; at FN-personel, som ikke desto mindre uretmæssigt er blevet tilbageholdt, straks skal frigives, ikke må afhøres og i øvrigt skal behandles i overensstemmelse med de anerkendte standarder på menneskerettighedsområdet, herunder med principperne i Genèvekonventionerne af 1949 om beskyttelse af krigens ofre. De i konventionen deltagende stater skal desuden samarbejde om gennemførelsen af konventionen, især i situationer hvor værtslandet selv er ude af stand til at sikre den fornødne beskyttelse.

Artikel 9 er den centrale strafferetlige bestemmelse, hvori det foreskrives, hvilke konkrete handlinger

staterne skal kunne strafforfølge i medfør af deres nationale lovgivning. Det drejer sig om mord, bortførelse eller andet angreb på en under konventionen beskyttet persons legeme eller frihed samt voldshandlinger rettet mod personellets tjenestested, privatbolig eller transportmiddel, hvorved den pågældendes person eller frihed bringes i fare. Trussel om, forsøg på og medvirken til de nævnte handlinger skal også kunne straffes.

De efterfølgende *artikler 10-18* indeholder de mere tekniske regler om hvert lands tilvejebringelse af den nødvendige jurisdiktion over for de nævnte forbrydelser (**art. 10**), om samarbejde med henblik på forebyggelse af de pågældende forbrydelser (**art. 11**), om udveksling af oplysninger de deltagende stater imellem vedrørende de begåede forbrydelser (**art. 12**), om iværksættelse af foranstaltninger til sikring af den formodede gerningsmands tilstedeværelse med henblik på strafforfølgning eller udlevering (**art. 13**), om henholdsvis retsforfølgning (**art. 14**) eller udlevering (**art. 15**) af den formodede gerningsmand, om samarbejde i forbindelse med retsforfølgningen, herunder overgivelse af bevismateriale (**art. 16**), om sikring af, at den tiltalte får en retfærdig rettergang, herunder adgang til at komme i forbindelse med en repræsentant for den tiltaltes hjemstat og til at modtage besøg af en repræsentant for denne stat (**art. 17**) samt endelig om underretning til FN's generalsekretær om sagens endelige udfald, hvilken underretning af generalsekretæren skal videresendes til de øvrige deltagende stater (**art. 18**).

Disse jurisdiktionelle bestemmelser tillige med straffebestemmelsen i artikel 9 svarer i alt væsentligt til de bestemmelser, som er indeholdt i den tidligere nævnte diplomatbeskyttelseskonvention af 1973, som Danmark ratificerede i 1975, jf. Lovtidende C 1977, side 645. Danmarks opfyldelse af de pågældende bestemmelser nødvendiggør derfor ikke fornyet lovgivning eller ændringer i administrativ praksis, idet formuleringen af straffelovens § 8 nr. 5 (»når handlingen er omfattet af mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage strafforfølgning«) allerede har taget højde for fremkomsten af yderligere internationale konventioner om universel jurisdiktion, der tillader retsforfølgning, uanset hvor og af hvem en bestemt forbrydelse er begået.

Artiklerne 19-23 indeholder en række blandede bestemmelser.

Artikel 19 pålægger de deltagende stater at udbrede kendskabet til konventionens indhold især inden for de væbnede styrker. Regeringen vil tage skridt til, at studiet af konventionens bestemmelser fremover vil indgå i den undervisning, som allerede gives dan-